

Arhimandritul Veniamin Micle

Dr. Marian MOȘNEAGU^[1]

In memoriam

ARHIMANDRITUL VENIAMIN MICLE

În seara zilei de luni, 17 noiembrie 2025, Părintele Arhimandrit Veniamin Micle, duhovnicul Mănăstirii Bistrița, a trecut la cele veșnice la vârsta de 86 de ani, în chilia sa, în stare de rugăciune și trezvie.

Născut pe 7 iulie 1939, în satul maramureșean Plopiș-Șișești, în familia cu șase copii ai binecredincioșilor săi părinți Eudochia și Timoftei, a intrat de tânăr în monahism la Mănăstirea Rohia, sub povățuirea vrednicului de pomenire Arhiepiscop Justinian Chira.

Între anii 1946 și 1953 a urmat primele clase la școlile din Plopiș, Făurești și Cavnic.

Ulterior a studiat un an la Școala Medie Tehnică Mecanică, respectiv la Liceul „Mihai Eminescu” din Satu Mare.

Descoperind viața aleasă a slujitorilor lui Dumnezeu și-a urmat vocația, la 11 noiembrie 1954 intrând în obștea Mănăstirii „Sfânta Ana” din Rohia-Maramureș, unde s-a așezat duhovnicește sub îndrumarea vrednicului de pomenire arhiepiscop Justinian Chira.

Model de statornicie și viață cuvioasă

„Făcând ascultare de părintele său duhovnicesc, a studiat la Seminarul Teologic din Cluj între anii 1955-1959, unde s-a distins între cei mai sânguitori la învățătură și evlavioși elevi. Om de rugăciune și de aspră nevoință ascetică, la 19 iulie 1958 a fost călugărit și a primit numele Veniamin. Începuturile vieții monahale au fost dificile, marcate de prigoana atee.

În anul 1959 a absolvit Seminarul Teologic ca șef de promoție și

Aniversarea arhimandritului Veniamin Micle de la Mănăstirea Bistrița

logică, ecumenism și istoria religiilor.

Fericitul întru adormire și de veșnică pomenire patriarhul Teoctist Arăpașu, ca mitropolit al Olteniei, i-a acordat rangul de protosinghel la 22 martie 1975.

Apreciat fiind de Patriarhul Justin Moisescu, la data de 1 septembrie 1977 a fost numit director al Seminarului Teologic din București și profesor de omiletică, iar prin aprobarea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a fost hirotesit arhimandrit.

La vârsta de patruzeci de ani a renunțat la activitatea didactică pentru a-și dedica viața întru totul rugăciunii, fapt pentru care s-a retras la Mănăstirea Cozia.

Cunoscut pentru preocupările distinse pe plan cărturăresc și pentru zelul său misionar, a fost numit ecleziarh al Catedralei episcopale din Râmnicu Vâlcea, unde a slujit între anii 1982-1984.

Cu mult curaj și neclintită nădejde în ajutorul lui Dumnezeu, a susținut demersurile pentru ca în vechea ctitorie a boierilor Craiovești, Mănăstirea Bistrița, care se afla sub administrarea Ministerului Muncii, să fie reaprinsă candela rugăciunii și reluată tradiția monahală. Statornic în acest demers, împotriva multor încercări de descurajare, părintele Veniamin a reușit această reparație morală pentru Mănăstirea Bistrița, care, timp de un sfert de veac, a fost văduvită de prezența și rugăciunea monahilor.

Căutător încă din lumea aceasta a frumuseții veșnice din Împărăția Cerurilor, părintele arhimandrit Veniamin Micle a dorit nu doar redarea strălucirii duhovnicești a Mănăstirii Bistrița, ci și înființarea unui centru de restaurare și conservare a bunurilor de patrimoniu, icoane și cărți vechi, amenajarea unui muzeu al tiparului românesc, amenajarea noii biblioteci și a sălilor de lectură, deopotrivă cu restaurarea

a fost admis la Institutul Teologic din Sibiu, însă i s-a interzis continuarea studiilor teologice, a fost alungat din mănăstire și obligat să se angajeze la un atelier de pictură și confecționat rame în orașul Dej, unde a urmat cursurile Școlii Populare.

La intervenția stareșului Justinian, a fost reprimis la Mănăstirea „Sfânta Ana” din Rohia și a fost hirotonit ierodiacon la data de 20 decembrie 1959, apoi ieromonah (a doua zi). Întrucât multe dintre parohiile din Maramureș fuseseră văduvite de slujirea preoților, sub ascultarea părintelui său duhovnicesc a săvârșit sfintele slujbe și o bogată activitate pastoral-misionară în parohiile vacante Vima Veche, Mașca, Fânațe, Căpâlnic, Suci de Sus.

În anul 1962, cu binecuvântarea episcopului Teofil Herineanu, a reluat cursurile universitare, pe care le-a finalizat în 1966, examenul de licență având tema „Conștiință pre scurt a Istoriei bisericești de Samuil Micu”, sub îndrumarea Pr. Prof. Sofron Vlad, rectorul Institutului Teologic din Sibiu. La recomandarea

acestuia, s-a înscris la cursurile de doctorat de la Institutul Teologic din București, Secția Practică, specialitatea Omiletică și Catehetică (1966-1968), unde a pregătit teza „Problemele prediciei creștine în vremea noastră”. Ca doctorand, a obținut de la președintele francez Charles de Gaulle o bursă pentru Teologia Ortodoxă Română, la Facultatea de Teologie Catolică din Strasbourg (1968-1971).

După întoarcerea în țară a fost numit profesor la Seminarul Teologic Special din Curtea de Argeș (1971-1972), apoi asistent la Catedra de Omiletică și Catehetică a Institutului Teologic din Sibiu, delegat și împuternicit pe lângă Institutul Teologic Ecumenic „Tantur” din Ierusalim (1973). În aceeași perioadă și-a aprofundat studiile teologice în Grecia și Spania.

A fost propus pentru demnitatea de episcop-vicar la Arhiepiscopia Sibiului, însă autoritățile atee i-au interzis această slujire și l-au transferat la Seminarul Teologic din Mofleni (Craiova), ca profesor de franceză, engleză, rusă, filosofie,

stăreției și a chiliilor.

În anul 1992, Mănăstirea Bistrița a primit obște de maici, cărora arhimandritul Veniamin Micle le-a devenit părinte duhovnicesc, cum, de altfel, a fost și pentru aceia care i-au încredințat tainele sufletești pentru povățuire și dobândirea vieții veșnice.

Dorind să împlinească cu fidelitate virtuțile monahale și să descopere în viața și slujirea sa darurile lui Dumnezeu și dragostea față de Biserică, și-a dedicat ultimii ani ai vieții rugăciunii lângă bolnița călugărilor isihăști din vechime, reînviind astfel tradiția isihastă a Mănăstirii Bistrița. Deopotrivă, a oferit măsura cunoașterii dobândite din tezaurul învățăturii creștine și, printr-o acerbă preocupare pentru cultură, știință și istorie, a oferit culturii române peste 100 de volume de teologie, 400 de studii, articole, predici și exegeze biblice.^[2]

SUB PAVĂZA CREDINȚEI CREȘTINE

Apreciat, pe bună dreptate, drept „Voievod al slovei dumnezeiești”, printre cele 103 cărți, 98 de studii, 322 de articole, 18 predici, 32 de comentarii etc din domeniul teologic, istorie națională și spiritualitate ortodoxă lăsate moștenire posterității de remarcabilul teolog și perseverentul cercetător din vechea școală a erudiției cărturară se numără Monumentul istoric-bisericesc Coșuna-Bucovățul Vechi Craiova (1982), Cultul sfinților (1994), Manuscrisele românești de la Prodromul (Muntele Athos) (1999), Lumină pentru suflet (2002), Ieromonahul Macarie, tipograf român (1508-1512) (2008), Introducerea tiparului la români (2011), Cultura brâncovenească la Bistrița Olteană (2014), Sfântul Ierarh Calinic, ascetul creator (2015),

Tezaur bistrițean (2015), Vechimea creștinismului la români (2016), Noutăți în cultura românească (2016), Tipografiile bisericești vâlcene (2016), Apărătorii Sfințelor Icoane (2016), Sfântul Grigorie Decapolitul – Mărturii (2017), Preoți români în Războiul Reîntregirii Patriei (2018), Cultura românească la Muntele Athos (2019), Adevărata Posadă: Defileul Bistriței (2019), ș.a.^[3]

Descendent al unei vechi familii nobiliare din Maramureșul secolului al XIV-lea, alături de numeroasele eseuri, biografii, jurnale, mărturii documentare, memorii și monografii, în urmă cu două decenii a publicat Genealogia familiei Micle.

Fiind în posesia unui original studiu dedicat obârșiei așezării rurale sucevene Giulești, satul copilăriei mele, de către neobositul jurist și economist George Felix Tașcă (1914-2000), membru fondator al Institutului Român de Genealogie și Heraldică „Sever Zotta” din Iași, care l-a identificat și asociat documentar ca fiind îngemănat toponimic cu comuna maramureșeană Giulești, părintele arhimandrit Veniamin Micle mi-a solicitat să-i facilitez consultarea acestuia.

„Vă deranjez cu această scrisoare la sugestia unui bun cunoscut al meu, dl. Ovidiu Stângă din București.

Întâi, doresc să mă prezint: sunt arhimandritul Veniamin Micle, slujitor la Mănăstirea Bistrița-Vâlcea, descendent al familiei Giula din Giuleștii Maramureșului și strănepot al lui Ioan Micle de Șugatag, ridicat la rangul de liber baron de regele Matei Corvin, pentru că i-a salvat viața în lupta cu Ștefan cel Mare de la Baia.

În prezent lucrez la Genealogia familiei Micle, pentru care adun material documentar.”.

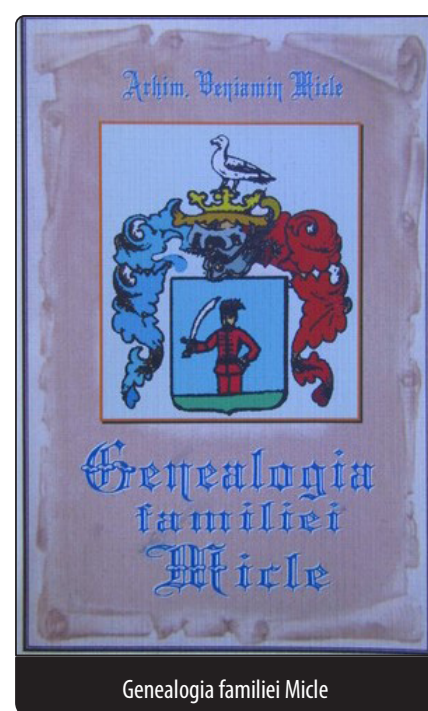
Plăcut impresionat să descopăr

încă un numitor comun al celor două localități și copleșit de disponibilitatea de a-mi pune la dispoziție lucrările care m-ar interesa din lista celor 34 de volume deja publicate, enumerate în anexa scrisorii sale din 5 decembrie 2004, m-am grăbit să-i expediez dosarul integral al documentelor oferite cu generozitate de regretatul genealogist George Felix Tașcă, pe care am avut ocazia să-l cunosc la o întâlnire a Fiilor Fălticenilor, organizată anual, în ultima duminică din luna mai, la Complexul Militar Tei din Capitală.

Pe 8 ianuarie 2005, arhimandritul Micle mi-a returnat documentația, cu următoarele comentarii: „Vă mărturisesc sincer că am rămas profund impresionat de amabilitatea Domniei Voastre prin care mi-ați pus la dispoziție întreaga documentație de care dispuneți, manifestând totală încredere față de mine.

Ca un semn de profundă recunoștință pentru Domnia Voastră, aș dori să binevoiți a-mi trimite pomelnicul familiei, cu vii și adormiți, să-l pomenesc aici la sfințele Slujbe pe care le officiez în cadrul Mănăstirii.

Documentația am consultat-o în

întregime, descoperind unele lucruri inedite, mai ales în ceea ce privește pe Giula, întemeietorul satului Giulești din Moldova, localitatea natală a Domniei Voastre”.

Ca răspuns la darurile livești care au însoțit dosarul returnat cu maximă promptitudine, m-am simțit dator să-i trimit, la rândul-mi, câteva dintre lucrările mele dedicate Marinei și tradițiilor noastre marinărești.

Odată cu confirmarea primirii acestora, pe 20 februarie 2005, eruditul monah mi-a transmis: „Vă felicit pentru originala contribuție adusă cu sufletul și inteligența la imortalizarea unor tradiții spirituale din domeniul de care, constat că sunteți legat cu întreaga ființă.

Mă bucur că au ajuns documentele.

Domnia Voastră m-ați cucerit prin încrederea pe care ați avut-o să mi le expediați.

Vă păstrez în inimă, iar la sfintele slujbe ne întâlnim zilnic prin pomelnicul pe care mi l-ați trimis”.

În fine, odată cu volumul finalizat și oferit cu o dedicație de suflet, pe 14 noiembrie 2006 arhimandritul Veniamin Micle mi-a expediat cea de-a patra scrisoare în care, cu nemărginită sa dragoste creștinească, a consemnat: „Cu ajutorul bunului Dumnezeu, am terminat lucrarea Genealogia familiei Micle, la realizarea căreia ați contribuit și Domnia Voastră cu amabilitatea care vă caracterizează.

Respectuos, în semn de recunoștință, Vă ofer cu toată dragostea, un exemplar.

La sfintele slujbe din biserica Mănăstirii, ne întâlnim zilnic, prin

Mănăstirea Bistrița

pomelnicul pe care mi l-ați trimis, păstrându-l în continuare.

Dorindu-vă multă sănătate, rog pe milostivul Dumnezeu să Vă dăruiească deplină bucurie sufletească și noi puteri de muncă în nobila activitate pe care o desfășurați”.

... Și, în una din verile care au urmat, pașii m-au îndrumat spre „spațiul înmiresmat de sfințenie al Mănăstirii Bistrița”, cu hramul Adormirea Maicii Domnului. Așezământ monahal unde, chemat să reaprindă candela rugăciunii în ctitoria boierilor Craiovești, încă de la vârsta de 40 de ani s-a afirmat ca bun „iconom al tainelor lui Dumnezeu”, cel care, printr-o împrejurare deloc întâmplătoare, am avut privilegiul să-l întâlnesc și să-l consider atât de apropiat, pe filonul obârșiilor, dar și ca părinte duhovnic.

Abia astăzi, rememorând tumultul unor încercări care mi-a fost dat să le trăiesc intens în acei ani de cumpănă, și întâlnirea unică,

dar memorabilă pentru mine, cu arhimandritul Veniamin Micle, constat, o dată în plus, că rugile și binecuvântarea Sa au fost mai mult decât salutare pentru mine.

Cu consolarea că bunul Dumnezeu i-a așezat sufletul său milostiv în ceata cuvioșilor și în lumina Preasfintei Treimi, nu voi pregeta nicio clipă să mă rog pentru Veșnica lui pomenire, din neam în neam!

IN MEMORIAM ARCHIMANDRITE VENIAMIN MICLE

Abstract: Archimandrite Veniamin Micle (1939-2025), an appreciated spiritual leader, founder and scholar, with a rich pastoral-missionary activity, left to posterity an uplifting example of service to the Romanian Orthodox Church and Christian spirituality.

Keywords: Veniamin Micle, Archimandrite, Bistrița Monastery

NOTE

[1] Centrul de Cercetare a Conlucrării Bisericii Ortodoxe cu Armata României „General Paul Teodorescu”

[2] † Varsanufie, Arhiepiscopul Râmnicului, *Părintele Arhimandrit Veniamin Micle, duhovnicul Mănăstirii Bistrița, a trecut la cele veșnice*, Comunicat de presă din 18 noiembrie 2025, postat pe

site-ul Arhiepiscopiei Râmnicului

[3] Constantin Mihai, *In Memoriam: Pr. arhim. Veniamin Micle (7 iulie 1939-17 noiembrie 2025)*, pe site-ul Fundației „George Manu”, 24 decembrie 2025